

Jaarverslag 2025 Participatieraad gemeente Woerden

Voorwoord

De Participatieraad Woerden adviseert zowel het college van B&W als de gemeenteraad over onderwerpen binnen het sociaal domein. Dit domein omvat gemeentelijke taken op het gebied van zorg, welzijn, werk en jeugd. Het doel is om inwoners zo goed mogelijk mee te laten doen in de samenleving en hun zelfredzaamheid te vergroten. Daardoor heeft de Participatieraad een breed werkterrein.

Leden van de Participatieraad worden benoemd voor vier jaar. Deze termijn kan één keer worden verlengd. In 2023 zijn bijna alle leden vervangen, waardoor er grotendeels een nieuwe samenstelling ontstond. Daarmee ging ook veel ervaring verloren. Slechts één lid was al vóór 2023 benoemd. In 2025 nam ik het voorzitterschap op me. Daarvoor was ik sinds april 2023 penningmeester. In de periode als lid van de Participatieraad heb ik veel geleerd en gezien. Het werd duidelijk dat we niet alleen reactief, maar vooral proactief moesten werken. Ook bleek het belangrijk om meer focus aan te brengen binnen het brede sociaal domein.

Aan het begin van het jaar hebben we afgesproken om deze nieuwe werkwijze aan het einde van het jaar te evalueren. Dat hebben we gedaan. Uit de schriftelijke evaluatie blijkt dat we doorgaan met de gekozen koers. Het werken met eigenaarschap binnen kernteams wordt positief ervaren. Wel blijft het belangrijk om voldoende focus te houden.

In dit jaarverslag informeren wij u over onze activiteiten. We zien dat er mooie resultaten zijn bereikt. Ook in de toekomst willen wij ons blijven richten op adviesaanvragen, maar daarnaast ook ongevraagd advies geven als dat bijdraagt aan het welzijn van de inwoners van Woerden.

Ed van Hell

(voorzitter)

Inleiding

De Participatieraad werd op 1 april 2015 opgericht door het College van Burgemeester en Wethouders van Woerden. De raad heeft als taak om het College en de Gemeenteraad advies te geven over alles wat te maken heeft met het Sociaal Domein. Grotendeels is dit wat valt onder de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO), de Jeugdwet en de Wet Werk en Inkomen. Deze drie wetten regelen bijna alles wat met sociale zaken in de gemeente te maken heeft en stellen dat inwoners betrokken moeten worden bij gemeentelijk beleid. Ook moeten zij invloed kunnen uitoefenen op de uitvoering van deze wetten.

De gemeente Woerden koos in 2015 ervoor om de betrokkenheid en participatie van burgers bij het sociale domein, en specifiek op het gebied van zorg, werk & inkomen en jeugd, te organiseren via een Participatieraad.

In 2015 werd de Regeling Participatieraad gemeente Woerden vastgesteld door het College en werd de eerste Participatieraad ingesteld. In 2023 is de regeling aangepast, en is tevens een vernieuwd huishoudelijk reglement vastgesteld. Dit reglement beschrijft onder andere de samenstelling en de werkwijze van de raad.

Het is belangrijk om te benadrukken dat de Participatieraad niet de plaats is waar mensen individuele klachten kunnen indienen. De raad adviseert gevraagd en ongevraagd het gemeentebestuur (dat is College en gemeenteraad) over sociaal beleid, signaleert trends en ontwikkelingen, en houdt de vinger aan de pols. Ervaringen en signalen van inwoners en instellingen zijn belangrijk voor het werk van de raad en worden meegenomen.

Samenstelling

De Participatieraad Woerden bestaat sinds de oprichting uit negen leden. Ze worden ondersteund door een ambtelijk ondersteuner. Voor elk onderwerp binnen het sociale domein is een apart kernteam gevormd. In elk kernteam zitten twee leden van de Participatieraad. Daarnaast kunnen (ervarings)deskundigen die betrokken zijn bij het onderwerp worden gevraagd om mee te denken of mee te werken met de kernteams.

Er zijn drie kernteams:

- Zorg
- Jeugd
- Werk & Inkomen

Behalve de leden van de kernteams zijn er ook drie algemene leden binnen de raad: de voorzitter, de secretaris en de penningmeester. De participatieraad van Woerden bestond in de verslagperiode uit:

- Ed van Hell, Woerden, voorzitter
- Adriaan Wirtz, Harmelen, secretaris
- Rina Mulder, Harmelen, penningmeester
- Ellis Elting, Woerden, kernteam Jeugd
- Simone van der Sluijs, Harmelen, kernteam Jeugd
- Jolanda van der Spiegel, Woerden, kernteam Werk en Inkomen
- Annemiek Visser, Woerden, kernteam Werk en Inkomen
- Yvonne den Ouden, Woerden, kernteam Zorg
- Martha Kastelein, Zegveld, kernteam Zorg tot 1 november 2025

- Rick de Kogel, Woerden, kernteam Zorg vanaf 1 november 2025
- Mirjam Vergeer, Woerden, ambtelijk ondersteuner

In 2025 is er een wijziging geweest in het team Zorg. Op 1 november hebben we afscheid genomen van Martha Kastelein en Rick de Kogel als nieuw lid verwelkomd. Alle leden doen dit werk vrijwillig. Ze krijgen alleen vanuit de gemeente een kleine onkostenvergoeding.

Website

De Participatieraad heeft een eigen website: www.participatieraadwoerden.nl. Hierop vind je informatie over wat we doen. De site is bedoeld voor inwoners, organisaties, raadsleden, collegeleden en iedereen die benieuwd is naar ons werk.

Heb je een vraag of wil je iets met ons delen? Dan kun je mailen naar info@participatieraadwoerden.nl. Dit is ons algemene mailadres, voor inwoners van Woerden en iedereen die contact met ons wil opnemen.

Activiteiten 2025

In 2025 heeft de Participatieraad tien keer vergaderd. De verslagen van deze vergaderingen zijn te vinden op onze website. Zoals ieder jaar hebben we het jaar 2025 afgesloten met een laatste vergadering én een informele bijeenkomst.

Binnen de gemeente – en vooral bij de medewerkers van het Sociaal Domein – was er ook dit jaar veel personele wisseling en verloop. De Participatieraad heeft echter (gelukkig) een vaste contactambtenaar, beleidsadviseur sociaal domein bij de gemeente Woerden, die ons regelmatig op de hoogte houdt van de verschillende ontwikkelingen en beleidsvoornemens binnen het sociaal domein van de gemeente.

Onderwerpen

Onderwerpen die in de vergaderingen van de Participatieraad aan de orde zijn geweest en toegelicht door verschillende beleidsambtenaren waren onder meer;

- de kwaliteitsmonitor sociaal domein
- de verordening Jeugd
- de (wachttijden) WMO
- stand van zaken rondom de Ontmoetingsplaatsen
- jongerenparticipatie binnen de gemeente
- (doorontwikkeling) Woerden Wijzer
- ontwikkelingen Beschermd wonen
- ontwikkelingen en stand van zaken opvang nieuwkomers en huisvesting statushouders.

Contacten

Begin 2025 sprak de Participatieraad met wethouders Mariette Pennarts en Jacques Rozendaal van de Gemeente Woerden. In dat gesprek stonden vooral de aangekondigde bezuinigingen van de Rijksoverheid centraal, het zogeheten ravijnjaar. Ook is uitgebreid gesproken over de rol en betrokkenheid van de Participatieraad hierbij (meer hierover staat verderop bij de adviezen in dit jaarverslag).

In 2025 maakte de Participatieraad ook kennis met de nieuwe directeur Sociaal Domein, Paul Grob. Daarnaast kwamen verschillende beleidsmedewerkers tijdens vergaderingen van de Participatieraad uitleg geven over plannen en ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Zo bleef de raad goed op de hoogte van onderwerpen die binnen de gemeente spelen.

Ook werd de Participatieraad bijgepraat over de gezamenlijke inkoop van jeugdzorg en Wmo binnen Utrecht West. Daarbij gaf onder andere een kwartiermaker namens de vijf betrokken gemeenten, waaronder Woerden, een toelichting.

Verder waren er opnieuw gesprekken met organisaties die actief zijn binnen het sociaal domein, zoals het Netwerk Informele Ondersteuning (NIO) en Hart voor Woerden, het steunpunt voor vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties. Ook woonde de Participatieraad een bijeenkomst bij over de ontwikkelingen bij Ferm Werk, samen met de advies- en participatieraden van Woerden, Bodegraven, Montfoort en Oudewater.

De drie kernteams van de Participatieraad voerden daarnaast verschillende gesprekken met medewerkers van de gemeente over beleidsplannen. Verderop in dit verslag staat hier meer over, onder het kopje 'Kernteams'.

In juni organiseerde de Participatieraad een bijeenkomst met leden van de gemeenteraad. Tijdens deze waardevolle ontmoeting maakten we kennis met elkaar en vertelden we meer over het werk van de raad, onze doelen en actuele ontwikkelingen en adviezen.

Om het werk van de raad goed te kunnen uitvoeren wordt scholing en training gevolgd, aangeboden door de Koepel van Adviesraden. In 2025 hebben we een gezamenlijke trainingsdag gehad op het onderwerp Ravijnjaar en hebben individuele leden op voor hen specifieke onderwerpen korte webinars gevolgd.

Tot slot heeft de Participatieraad in het afgelopen jaar ook kritisch gekeken naar de eigen werkwijze. Met behulp van een vragenlijst hebben alle leden meegedacht over wat goed gaat en wat beter kan. Op basis daarvan zijn verschillende aanpassingen gedaan in de manier van werken en samenwerken.

Uitgebrachte adviezen en reacties

De Participatieraad wordt om advies gevraagd over beleidsplannen van de gemeente, maar kan ook op eigen initiatief (ongevraagd) advies geven.

De adviezen van de Participatieraad zijn bedoeld voor het gemeentebestuur: het college van B&W en de gemeenteraad van Woerden.

Niet ieder onderwerp leidt direct tot een volledig advies. Soms geeft de Participatieraad alleen een reactie of aandachtspunten mee, bijvoorbeeld wanneer plannen nog in ontwikkeling zijn of er nog niet genoeg informatie beschikbaar is.

De gemeente – meestal via beleidsmedewerkers of het college – reageert vaak op de adviezen en reacties van de Participatieraad. Regelmatig volgt daarna nog verder overleg of een nadere toelichting.

In 2025 heeft de Participatieraad de volgende adviezen en reacties uitgebracht:

- Verordening jeugdhulp
- Maatregelen Kadernota Ravijnjaar 2026
- Verordening leerlingenvervoer
- Bezuinigingen domein Samenleving 2026

Advies Verordening Jeugdhulp

De Participatieraad heeft advies gegeven over de aangepaste verordening en de nadere regels en beleidsregels voor jeugdhulp. In dat advies zijn onder andere vragen gesteld over de evaluatie van de proeftuin met het lokale team en hoe de resultaten daarvan worden meegenomen. Daarbij wees de Participatieraad op de positieve ervaringen met lokale teams in andere gemeenten.

Daarnaast pleitte de raad voor minder nadruk op regels en privacy procedures, en juist meer ruimte om praktisch naar oplossingen te kijken. Vooral bij situaties die raken aan verschillende wetten of waarbij samenwerking met burgerinitiatieven nodig is. Volgens de Participatieraad moeten regels ondersteunend zijn aan mensen — en niet andersom.

Ook adviseerde de raad om in de beleidsregels op te nemen dat organisaties geen financieel belang mogen hebben bij het stellen van diagnoses of het aanbieden van behandelingen. Daarmee kunnen bijvoorbeeld scholen, huisartsen en andere betrokken organisaties beter op hun rol en verantwoordelijkheid worden aangesproken.

Advies Maatregelen Kadernota Ravijnjaar 2026

Eind 2024 en begin 2025 kregen alle gemeenten in Nederland te maken met de aangekondigde bezuinigingen van het kabinet voor 2026, het zogenoemde ravijnjaar. Ook de gemeente Woerden stond daardoor voor de uitdaging om financieel keuzes te maken voor de komende jaren. Vooral binnen het sociaal domein dreigden flinke bezuinigingen.

De Participatieraad van de gemeente Woerden werd gevraagd om mee te denken over de voorbereidingen binnen het sociaal domein. Daarbij is gevraagd om advies te geven en ideeën en voorstellen aan te dragen.

De Participatieraad heeft er op dat moment voor gekozen om nog geen advies uit te brengen over de uitgebreide lijst met mogelijke bezuinigingsmaatregelen en prioriteiten. Het was toen namelijk nog onduidelijk welke maatregelen uiteindelijk daadwerkelijk zouden worden uitgevoerd. Daarnaast liep er nog een discussie tussen het kabinet en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), waardoor ook nog niet duidelijk was hoeveel gemeenten precies zouden moeten bezuinigen.

Wel heeft de Participatieraad aangegeven later advies te zullen geven over de concrete voorstellen die uiteindelijk op tafel komen. Daarbij wil de raad aansluiten bij een aantal belangrijke thema's waarvoor eerder al aandacht is gevraagd.

Het gaat daarbij onder meer om het versterken van de sociale basis, goede toegang tot zorg — bijvoorbeeld via lokale teams en investeringen in het voorliggende veld — en wonen met zorg, zoals het voorkomen van eenzaamheid, ondersteuning van ouderen en het realiseren van seniorenwoningen. Ook jeugdbeleid blijft een belangrijk aandachtspunt, met onder andere ontmoetingsplekken voor jongeren, de ontwikkeling van BSO+ en jongerenparticipatie.

Advies Verordening leerlingenvervoer

In het advies over de aangepaste verordening voor leerlingenvervoer heeft de Participatieraad aandacht gevraagd voor meer maatwerk. Volgens de raad moet er voldoende ruimte zijn om het vervoer goed af te stemmen op de behoeften van ieder kind.

Ook vroeg de Participatieraad om een vaste contactpersoon binnen de gemeente, zodat ouders met vragen over het leerlingenvervoer weten waar zij terecht kunnen. Daarnaast is aandacht gevraagd voor duidelijke mogelijkheden om bezwaar te maken of een betalingsregeling aan te vragen. Verder vindt de Participatieraad het belangrijk dat helder wordt vastgelegd welke verantwoordelijkheden de gemeente, vervoerders en ouders hebben, en hoe die verantwoordelijkheden in de praktijk worden uitgevoerd.

Tot slot heeft de raad geadviseerd om een spoedprocedure op te nemen voor situaties waarin met spoed vervoer nodig is.

Advies Bezuinigingen domein Samenleving 2026

Waar aanvankelijk rekening werd gehouden met forse bezuinigingen in het zogenoemde ravijnjaar 2026, bleek halverwege 2025 dat het kabinet deze plannen grotendeels had teruggedraaid. Daardoor werd de grote bezuinigingsopgave voor het jeugdbeleid, de gemeente en het sociaal domein uiteindelijk een stuk kleiner.

De Participatieraad heeft vervolgens positief geadviseerd over de beperktere maatregelen die door het college zijn voorgesteld. Daarbij vroeg de raad wel extra aandacht voor twee onderwerpen: de ontwikkeling van een BSO+ en het versterken van de sociale basis.

Met name is benadrukt dat uitbreiding van het aantal buurtverbinders belangrijk blijft om inwoners goed te kunnen ondersteunen en met elkaar te verbinden.

De kernteams van de Participatieraad

In het verslagjaar 2025 zijn in de kernteams weer veel en verschillende werkzaamheden verricht en diverse onderwerpen aan de orde geweest. Overigens werken zowel de drie Kernteams als het Dagelijks bestuur aan de hand van door hen aan het begin van het jaar opgestelde speerpunten.

Kernteam Werk & Inkomen

In 2025 is het kernteam Werk & Inkomen gestart in een nieuwe samenstelling. Het jaar 2025 stond in het teken van het leggen van een stevig fundament. De kernteamleden hebben zich verdiept in relevante wet- en regelgeving, gemeentelijke beleidsstukken en lokale regelingen binnen het domein Werk & Inkomen.

Hoewel er in 2025 geen formele adviesaanvragen zijn ontvangen, heeft het kernteam actief contact onderhouden met de beleidsadviseur Armoede en Schulden. Met name rondom de Groene Hart Pas vond regelmatig afstemming plaats, waarbij signalen en aandachtspunten zijn gedeeld en besproken.

Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met voor het Kernteam Werk & Inkomen relevante ambtenaren en bijvoorbeeld het Thuis team Werk & Inkomen.

Contacten zijn er ook geweest met Schuldhulpmaatje, FermWerk, het NIO (Netwerk Informele Organisaties, Cazas Wonen, LOK Facilitair en de Voedselbank. Tevens is een thema-avond over bestaanszekerheid in het gemeentehuis bijgewoond.

Ook is gewerkt aan het ontwikkelen van een gezamenlijke werkwijze en is een start gemaakt met het opbouwen van een netwerk binnen het werkveld Werk & Inkomen.

Kernteam Zorg

Ook het Kernteam Zorg heeft in het verslagjaar te maken gehad met het vertrek van een lid en de komst en het inwerken van een nieuw lid. Puntsgewijs heeft het kernteam in het verslagjaar de volgende activiteiten ondernomen:

- verkenning van het sociaal domein in de kleine kernen Zegveld, Kamerik en Harmelen
- in het kader van de doorontwikkeling Woerden Wijzer en nieuw te ontwikkelen Regiovisie en inkoopstrategie voor WMO (en jeugdhulp) diverse webinars en workshops gevolgd over vorming van sociale wijkteams en over regionale inkoop en participatie
- de veel te hoog opgelopen wachttijden voor WMO- voorzieningen aan de orde gesteld
- Helaas is ook in het verslagjaar gebleken dat door verloop op het gemeentehuis eerder opgebouwde contacten m.b.t. diverse thema's, bv. Ouderen langer thuis, mantelzorg, gezondheidspreventie en het vernieuwen van het Integraal handhavingsplan alcohol en drugs, contact en overleg met de gemeente lastig is geworden, of niet mogelijk is.

Kernteam Jeugd

BSO+

In 2024 is, voorbereid door het Kernteam Jeugd door de Participatieraad ongevraagd advies uitgebracht over het mogelijk maken van een BSO+ (Buitenschoolse opvang voor kinderen met een speciale ondersteuningsbehoefte)

Aanvankelijk werd besloten om voorlopig nog geen BSO+ aan te bieden in Woerden. Wij hebben toen het College geadviseerd het besluit te heroverwegen.

Wij gaven aan dat de gemeente moet streven naar inclusiviteit, ongeacht ondersteuningsbehoefte, door elk kind gelijke kansen te bieden.

Inmiddels is ook al door steun vanuit de gemeenteraad besloten om in 2026 daadwerkelijk te starten met het realiseren van een BSO+ zodat kinderen die extra begeleiding nodig hebben uiterlijk eind 2026 naar een passende BSO, binnen de gemeente, kunnen.

Leerlingenvervoer

Begin 2025 heeft het Kernteam een advies opgesteld dat door de Participatieraad is uitgebracht over de Verordening Leerlingenvervoer.

Belangrijke aandachtspunten daarbij waren onder meer de toegankelijkheid van de aanvraagprocedure, de onderscheiden verantwoordelijkheden van gemeente en vervoerder en de mogelijkheid van een spoedprocedure voor urgente gevallen.

Jongerenwerk

In het verslagjaar is de gemeente gestart met aanbesteding van het Jongerenwerk 2026-2029.

Het College besloot eind 2025 af te wijken van het tot dan toe gevoerde inkoop- en aanbestedingsbeleid ("Open house"). Het Kernteam heeft daarop een aantal aandachtspunten meegegeven;

- duidelijke afspraken over monitoring, evaluatie, perspectief en jongerenparticipatie tussen gemeente en uitvoerende partij
- borging van continuïteit in relaties met jongeren
- kwaliteit en zichtbaarheid van jongerenwerk
- aandacht voor kwetsbare en moeilijk bereikbare jongeren

Jongerenparticipatie

Het thema jongerenparticipatie staat hoog op de agenda van het Kernteam Jeugd. Wat het Kernteam betreft zijn belangrijke aandachtspunten hierbij laagdrempelige vormen van inspraak, hoe input van jongeren wordt "meegenomen" in beleid en uitvoering, en samenwerking met scholen en jongerenwerk.

Financiën Participatieraad

In het verslagjaar 2025 is € 12.971,55 uitgegeven aan onkostenvergoedingen voor de leden van de Participatieraad. aan contributie voor de Koepel adviesraden sociaal domein waar ook de Participatieraad van de gemeente Woerden lid van is, aan deskundigheidsbevordering en aan de eindejaarbijeenkomst van de Participatieraad en afscheid van leden.
